

Investeer in het talent van morgen.

Steun studenten die als eersten in hun familie hoger onderwijs volgen, en help hen hun diploma te halen.

12 tot 34%

van de studenten in het
Vlaamse hoger onderwijs
is pioniersstudent,
afhankelijk van de
instelling

Pioniersstudenten helpen elkaar op weg

Welkom en fijn dat u de tijd neemt om deze brochure te lezen.

Wij zijn allemaal de eersten in onze familie die hoger onderwijs volgen of volgden. Daar zijn we trots op. Het betekent ook dat we veel zelf moesten uitzoeken.

Onze ouders stonden achter ons, maar konden ons weinig helpen. Ze wisten niet hoe je het best studeert, konden geen antwoord geven op inhoudelijke vragen en kenden de regels rond inschrijvingen, studiepunten en studietoelagen niet.

Eind 2025 richtten we daarom samen Pioniersstudenten vzw op. We willen pioniersstudenten helpen om succesvol te zijn in het hoger onderwijs, door ervoor te zorgen dat ze minder op hun eentje moeten uitzoeken. Een van ons, David, doet al jaren onderzoek naar pioniersstudenten. Dat onderzoek en onze eigen ervaring vormen samen de basis van onze werking.

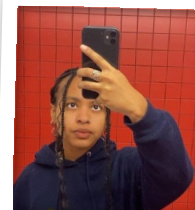
Met uw steun kunnen we meer jongeren bereiken, vaker samenkomen en onze werking laten groeien. In deze brochure leest u waarom dat nodig is, hoe we het aanpakken en wat een samenwerking u oplevert.

Daphné, David, Evre, Malika, Rebecca en Salima

namens Pioniersstudenten vzw

David

Daphné

Evre

Malika

Rebecca

Salima

We zoeken elkaar op

Talent is gelijk verdeeld. Kansen niet.

WAT IS EEN PIONIERSSSTUDENT?

“Een student van wie de ouders geen diploma hoger onderwijs hebben en die als eerste van het gezin een hogere opleiding aanvat.”

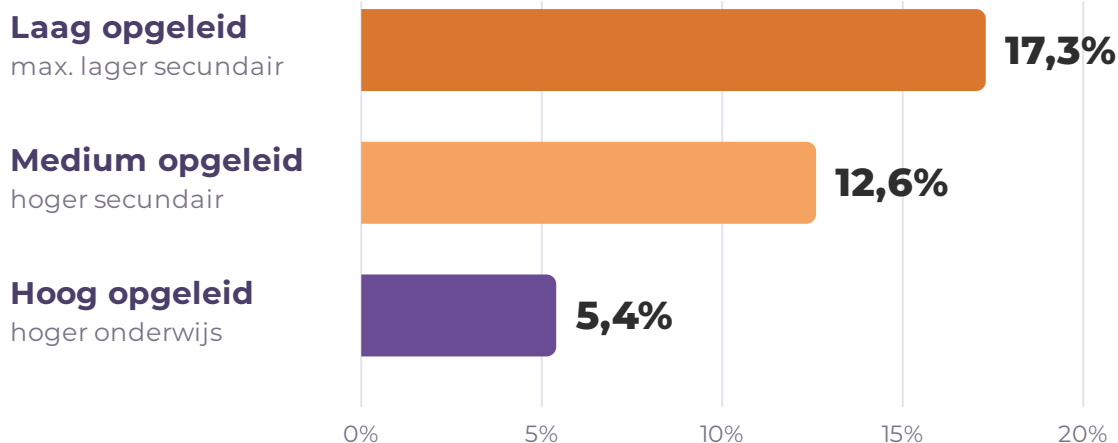
Team Taaladvies, Vlaamse overheid

In september 2024 koos Team Taaladvies van de Vlaamse overheid **pioniersstudent** als woord van de week. De groep is ook groot: afhankelijk van de hogeschool of universiteit is **12 tot 34%** van de studenten pioniersstudent.

Wie stopt er na het eerste jaar?

Uitval na één jaar hoger onderwijs in Vlaanderen, naar **opleidingsniveau van de moeder**. Studenten die startten in 2023-2024.

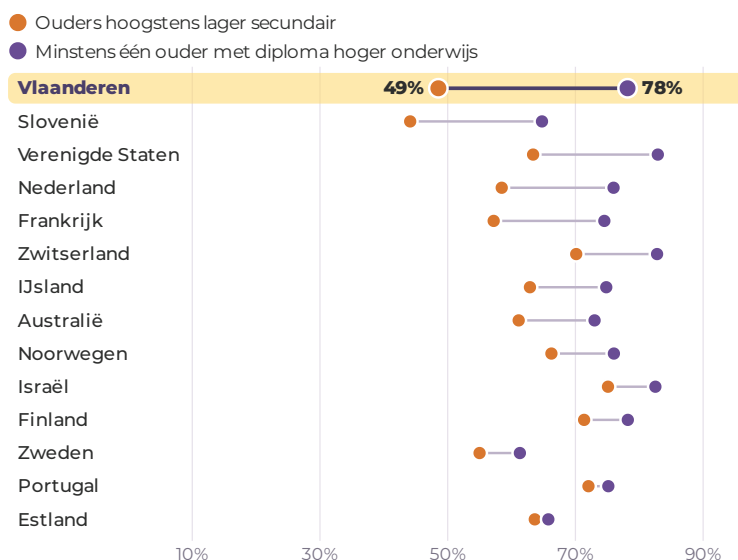

Studenten met een laagopgeleide moeder stoppen **drie keer zo vaak** na het eerste jaar. Bij de start in 2017-2018 was het 16,5% tegenover 4,1%. De kloof is dus niet nieuw.

In Vlaanderen is de kloof heel groot.

Wie haalt een bachelordiploma?

Aandeel voltijdse bachelorstudenten dat afstudeert binnen de normale studieduur plus drie jaar, naar opleidingsniveau van de ouders.

29

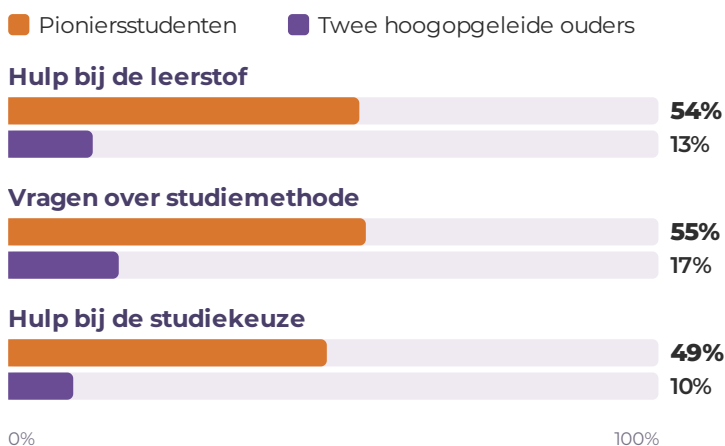
procentpunt verschil. In Vlaanderen studeert 49% af als de ouders laag opgeleid zijn, tegenover 78% als minstens één ouder een diploma hoger onderwijs heeft.

Van de 14 landen en regio's in deze OESO-vergelijking heeft Vlaanderen het grootste verschil. Daarna volgen Slovenië (21 procentpunt) en de Verenigde Staten (20 procentpunt). In Nederland is het verschil 18 procentpunt, in Frankrijk 17.

Weinig hulp van thuis

Aandeel eerstejaarsstudenten dat in de laatste twee jaar van het secundair **nooit of zelden** bij de ouders terecht kon.

Meer dan de helft van de pioniersstudenten kreeg thuis geen hulp bij de leerstof of de studiemethode. Bij de studiekeuze is het verschil met andere studenten het grootst.

Wat ontbreekt, is warme kennis.

Onderzoekers onderscheiden twee soorten kennis. Dit onderscheid verklaart waarom pioniersstudenten vaker vastlopen, ook al is er veel informatie beschikbaar.

KOUDE KENNIS (cold knowledge)

Formele informatie: websites, brochures, infosessies. Voor iedereen beschikbaar, maar onpersoonlijk. Je moet ze zelf kunnen lezen en toepassen.

WARME KENNIS (hot knowledge)

Ervaringskennis van mensen die je vertrouwt en die zelf ervaring hebben: hoe een examenperiode verloopt, of twijfelen normaal is.

WAT ONDERZOEK ZEGT

1

Warme kennis is ongelijk verdeeld

Studenten met hoogopgeleide ouders krijgen warme kennis thuis en via kennissen mee. Pioniersstudenten moeten het vooral doen met koude kennis en ze kunnen zich moeilijker voorstellen wat dat in de realiteit echt wil zeggen. (Ball & Vincent, 1998; Smith, 2011)

2

Meer koude kennis lost het niet op

Meer of betere brochures, websites en infosessies verkleinen die achterstand niet. Studenten hebben meestal iemand nodig die de koude kennis voor hen vertaalt: iemand die het zelf meemaakte. (Smith, 2011; Slack e.a., 2014; Baker e.a., 2018)

3

Warme kennis kan je bewust delen

Getuigenissen, begeleiding door medestudenten en online kanalen zoals podcasts en vlogs maken warme kennis beschikbaar voor wie ze thuis niet krijgt. (Edirisingha e.a., 2018; Hirst, 2022)

EEN PIONIERSTUDENT AAN HET WOORD

Een pioniersstudent schreef zich op achttienjarige leeftijd alleen in voor een opleiding. Thuis kon niemand helpen, en er was ook niemand anders om het aan te vragen. Na drie maanden volgde de beslissing om te stoppen: "Ik liep daar gewoon verloren." Zeven jaar later volgde een nieuwe start. Ondertussen is ze afgestudeerd.

"Je moet het niet allemaal bij je ouders gaan halen. Maar je moet wel weten waar je naartoe moet, en aan wie je wat kunt vragen."

Wat doen we?

Ontmoeten

Geregelde bijeenkomsten, gespreksavonden en een online community waar pioniersstudenten elkaar vinden en vragen kwijt kunnen.

Informeren

Vraagavonden en ateliers over studietoelagen, geld, studeren en werken, en studiekeuze. Getuigenissen op sociale media.

Vroeg beginnen

Vormingen in de derde graad van het secundair, samen met CLB's en leerlingenbegeleiders, ook in het tso en bso.

Samenwerken

Met scholen, hogescholen, universiteiten en organisaties die dezelfde jongeren bereiken. We zijn aan geen enkele instelling verbonden.

Wie vandaag steun krijgt, geeft die later door. Studenten die bij ons aansluiten, worden na een tijd zelf vrijwilliger en begeleiden de volgende groep. Zo groeit onze werking zonder dure externe expertise.

Wat levert een samenwerking u op?

Met uw steun investeert u in gelijke kansen in het hoger onderwijs, dicht bij huis. Dat heeft ook voordelen voor uw eigen organisatie.

Iets terugdoen voor de gezinnen van uw eigen medewerkers

Werken er bij u mensen in productie, logistiek, bouw of schoonmaak? Hun kinderen zijn vaak de eersten in de familie die verder studeren. Met uw steun helpt u ook hen.

Toegang tot divers talent

Tot een derde van de studenten is pioniersstudent. Met uw steun helpt u dit talent verder.

Betrokken medewerkers

Collega's die zelf de eersten in hun familie waren, kunnen als vrijwilliger bij ons aan de slag.

Engagement met een stevige basis

Onze werking steunt op jarenlang onderzoek naar pioniersstudenten. Een concreet verhaal voor uw jaar- of duurzaamheidsverslag.

Zichtbaarheid bij jongeren

Uw naam bij een jonge, groeiende gemeenschap: op onze website, ons drukwerk en onze sociale media.

“De meeste studenten kunnen thuis terecht met hun vragen. Wij zijn dat thuis voor elkaar.”

Groei met ons mee.

We zijn een jonge vzw. Vandaag hebben we nog niet veel nodig, maar we willen groeien. In Duitsland groeide ArbeiterKind.de sinds 2008 uit tot meer dan 6.000 vrijwilligers in 80 steden. Dat willen wij, stap voor stap, ook in Vlaanderen bereiken.

We zoeken partners die mee willen groeien en die die groei mogelijk maken. Wie nu instapt, is er van bij het begin bij.

Wat uw steun mogelijk maakt

- Ontmoetingsmomenten met iets om te eten en te drinken
- Een vaste plek voor onze activiteiten
- Merchandise voor leerlingen en studenten
- Vormingen en materiaal voor scholen
- Drukwerk en zichtbaarheid om jongeren te bereiken

BASISKAMP

€250 per jaar

- Uw naam op de partnerpagina van onze website
- Vermelding in onze jaarlijkse bedankpost op Instagram
- Jaarlijks een update over wat uw steun mogelijk maakte

TUSSENKAMP

€750 per jaar

- Uw naam en logo op de partnerpagina van onze website
- Een eigen bedankpost op Instagram
- Jaarlijks een update over wat uw steun mogelijk maakte
- Sponsorvermelding op ons drukwerk en de slotslide van al onze presentaties

TOP

€1.500 per jaar

- Uw naam en logo bovenaan op de partnerpagina van onze website
- Een eigen bedankpost op Instagram
- Jaarlijks een update over wat uw steun mogelijk maakte
- Sponsorvermelding op ons drukwerk en de titel- en slotslide van al onze presentaties

Liever op een andere manier? Steun in natura, zoals een ruimte, drukwerk of catering, of een eigen voorstel is ook welkom. We gaan graag samen in gesprek.

Interesse? Neem contact op.

hallo@pioniersstudenten.be
www.pioniersstudenten.be
Instagram: @vzw_pionie